

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/96/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117214879
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2018:5117214879.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Márie Kašíkovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Kataríny Beniačovej, v právnej veci žalobcu: G. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, toho času bytom X. XXX, štátny občan SR, právne zastúpený: STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, Čadca, kancelária pre doručovanie: Žilina, Dolný val 574/7, IČO: 47 246 863, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 35 792 752, o zaplatenie 4 675,77 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 41Csp/111/2017-71 zo dňa 27. novembra 2017, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi istinu 4.675,77 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 27.04.2017 do zaplatenia. Vyslovil, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. Vychádzal zo zistenia, že sporové strany uzavreli medzi sebou zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500077302, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver s úverovým rámcom 1.500 Eur, ktoré sa žalobca zaviazal splácať v 36 splátkach mesačne po 53,25 Eur. Celková čiastka úveru predstavovala 1.967 Eur. Ročná úroková sadzba bola 18,03 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,15 %, priemerná RPMN 44,06 % a predpokladaná RPMN 20,91 %. Poplatok za poskytnutie úveru bol vo výške 50 Eur. Podľa oznámenia veriteľa o schválení úveru výška mesačnej splátky 53,25 Eur (istina 41,67 Eur + úroky 11,58 Eur), splátka podľa dohody o poskytnutí služieb 36,40 Eur, výška celkovej platby na úhradu 89,65 Eur a dátum splatnosti prvej splátky 01.10.2014 a poslednej splátky 01.09.2017. Ďalej strany sporu uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500078524, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver s úverovým rámcom 1.500 Eur. Tieto sa žalobca zaviazal splácať v 42 splátkach mesačne po 47,43 Eur. Celková čiastka úveru predstavovala 2.142,06 Eur. Ročná úroková sadzba bola 18,08 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,15 %, priemerná RPMN 44,06 % a predpokladaná RPMN 26,17%. Poplatok za poskytnutie úveru bol vo výške 150 Eur. Podľa oznámenia žalovaného o schválení úveru č. 8500078524 výška mesačnej splátky bola 47,43 Eur (istina 35,71 Eur + úroky 11,72 Eur), splátka podľa dohody o poskytnutí služieb 34,56 Eur, výška celkovej platby na úhradu 81,99 Eur, pričom prvá splátka bola splatná 07.10.2014 a posledná 07.03.2018. Z dokazovania mal preukázané, že na základe oboch zmlúv žalovaný poskytol žalobcovi úvery vo výške 3.000 Eur, avšak celkovo mu poskytol čiastku 2.800 Eur (1.450 Eur + 1.350 Eur), keď sumu 200 Eur (50 + 150) si žalovaný hneď pri poskytnutí úverov stiahol ako odplatu za poskytnutie úverov. Žalobca zaplatil žalovanému na zmluvu č. 8500077302 celkovo sumu 3.719,86 Eur a na zmluvu č. 8500078524 celkovo sumu 3.755,91 Eur.

2. Preskúmaním obsahu každej zo zmlúv zistil, že v týchto absentuje obligatórna náležitosť spotrebiteľského úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch

a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), t.j. výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Tieto obligatórne náležitosti boli doplnené až následne, a to v podobe oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi ako jednostranného právneho úkonu, ktorý postup nemôže byť v zmysle právnej úpravy akceptovaný. Z dôvodu absencie tejto náležitosti sa v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. V dôsledku absencie už tejto jednej obligatórnej náležitosti nepovažoval za nevyhnutné sa bližšie zaoberať dôvodmi uvádzanými žalobcom v súvislosti s výškou RPMN, celkovými nákladmi či ďalšími namietanými skutočnosťami ohľadne náležitostí predmetnej spotrebiteľskej zmluvy. Pokiaľ ide o dohody o poskytovaní služieb, dospel k záveru o ich absolútnej neplatnosti v súlade s § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Odplatu za poskytnutie služby považoval vzhľadom na výšku poskytnutých úverov za neprimerane vysokú. Preto dohody, ktoré oprávňovali žalovaného na takéto neprimerane vysoké odplaty vyhodnotil ako neprijateľné, v rozpore s dobrými mravmi a absolútne neplatné. Žalobca nemohol ovplyvniť obsah týchto dohód, platil služby, ktoré mu žalovaný pri uzatváraní dohód neposkytol, ktoré v budúcnosti ani nemusel využiť. Dohody o poskytnutí služieb je potrebné považovať za neplatné právne úkony, za nekalú obchodnú praktiku žalovaného. Z týchto dohód zároveň nevyplýva možnosť vrátenia či započítania odplaty v prípade nevyužitia predmetných služieb.

3. Pri zisťovaní rozsahu bezdôvodného obohatenia vychádzal z prehľadu prijatých platieb, z ktorého vyplýva, že žalovaný vyplatil žalobcovi celkovo sumu 2.800 Eur a žalobca uhradil celkovo sumu 7.475,77 Eur. Vychádzajúc z právneho záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného spotrebiteľského úveru preplatil žalobca žalovanému sumu 4.675,77 Eur.

4. V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku podal odvolanie žalovaný. Podľa jeho názoru výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je súdom v rozpore s ustanoveniami zákona ZoSÚ, a to najmä s poukazom na § 9 ods. 2 písm. n) citovaného zákona. V spomenutom ustanovení sa rieši pre takýto prípad to, že zmluva má obsahovať súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny. Bolo by potom nedôvodné vyžadovať členenie splátky na časť istiny, úrok a iné poplatky, ak by išlo o úver spadajúci pod definíciu písmena n) uvedeného ustanovenia, pretože je vopred pri ňom zrejmé, že sa uhrádza len úrok a poplatky, teda nie istina. Na základe novely meniacej ZoSÚ platí, že v § 9 ods. 2 písm. i) sa slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvencia splátok a“. Ak by rozpisovanie splátky malo byť prostriedkom či súčasťou ochrany spotrebiteľa, potom by zmena zákona popierala uvedený účel. Skutočným dôvodom uvedenej zmeny je potom zosúladenie znenia zákona so smernicou a rešpektovanie rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 (ktorý súd prvej inštancie bez akéhokoľvek odôvodnenia nerešpektoval). Znenie ZoSÚ síce je nepresným prevzatím Smernice 2008/48/ES, to však súd nezabúva na povinnosť pri výklade vnútroštátnej normy prihliadať na základe nepriameho účinku na takéto ustanovenia úniijného práva, ktoré sú do príslušnej vnútroštátnej normy prevzaté. Poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Pfeiffer (C-397/01 - C-403/01). Ak by zákonodarca sledoval, že zmluva má obsahovať rozpis splátky na časť istiny, úrok a vo vzťahu ku každej zložke by bolo nutné uvádzať termín splatnosti či počet splátok, potom zákonná úprava práva spotrebiteľa vyžiadať si tzv. amortizačnú tabuľku by nemala žiadny význam. Súd prvej inštancie svojím rozhodnutím postupoval v rozpore s povinnosťou rešpektovať účinky úniijného práva a dospel k nesprávnemu výkladu ZoSÚ. V kontexte napádaného rozhodnutia sa potom samotné konanie o predbežnej otázke pred Súdny dvorom EÚ vo veci C-42/15 a aj rozhodnutie javia ako zbytočné či bezvýznamné. Odvolanie proti výroku o náhrade trov odôvodňuje tým, že ide o závislý výrok od meritórneho výroku, proti ktorému smeruje toto odvolanie. Navrhuje napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Uplatnil si trovy odvolacieho konania.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril a považuje ho za nedôvodné, nakoľko súd vec správne právne posúdil a správne konštatoval, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere neobsahujú všetky povinné náležitosti v zmysle ZoSÚ a absenciu týchto náležitostí zákon sankcionuje tým, že poskytnuté úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov. Predmetné zmluvy neobsahujú termín konečnej splatnosti, obsahujú nesprávny údaj o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, neobsahujú údaje o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Je toho názoru, že konanie žalovaného pri poskytovaní úveru tým, že do celkových nákladov spotrebiteľa a do výpočtov RPMN nezahrnie všetky poplatky spojené s poskytnutým úverom a tieto poplatky skryje pod samostatné dohody o poskytnutí služieb, čím následne znemožní spotrebiteľovi dosiahnuť reálnu predstavu o poskytovanom úvere zodpovedajúcu skutočnosti, je nutné považovať za mimoriadne závažnú, nekalú

obchodnú prax. Ide o konanie v rozpore s dobrými mravmi a konanie bez odbornej starostlivosti. Okresný súd správne konštatoval, že predmetné dohody o poskytovaní služieb predstavujú neprijateľné zmluvné podmienky, a teda sú neplatné. V sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice vylúčený (priamy účinok je v zásade možný len v spore medzi jednotlivcom a štátom, kedy sa jednotlivец dovoľava svojho práva vyplývajúceho zo smernice priamo voči štátu ako subjektu zodpovednému za nesprávne implementovanie smernice), vnútroštátny súd musí skúmať, či môže smernici priznať aspoň účinok nepriamy. Tento nepriamy účinok smernice však nie je absolútny, pretože takýto výklad nemôže nahradiť výslovné znenie zákona. Vnútroštátne súdy v konštantnej judikatúre potvrdennej Najvyšším súdom SR potvrdili, že výklad zákona o spotrebiteľských úveroch je taký, že sa vyžaduje členenie splátok na splátky úveru, splátky poplatkov a splátky úverov, vychádzajúc z jazykového výkladu zákona o spotrebiteľských úveroch. Okrem neuvedenia členenia splátok nesprávne uvedenie výšky RPMN a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, by spôsobili tiež bezúčnosť a bezpoplatkovosť úveru. Navrhuje napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania.

6. Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd podľa § 34 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie podala včas sporová strana proti rozsudku, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 1, § 359, § 362 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), preskúmal napadnuté rozhodnutie v intenciách ustanovenia § 379 a § 380 ods. 1 CSP a rozsudok v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie.

7. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že spotrebiteľské zmluvy o úvere medzi sporovými stranami neobsahovali podstatnú náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ (výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov), z ktorého dôvodu je nutné považovať poskytnuté úvery za bezúčonné a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 citovaného zákona. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, keď v rozhodnutiach sp.zn. 3Cdo 56/2018 zo dňa 17.04.2018, 3Cdo 146/2017 zo dňa 22.02.2018 a 3Cdo 211/2017 zo dňa 25.04.2018 konštatuje nesprávnosť právneho posúdenia v posúdení otázky - splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ a ktorá bola podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je, alebo nie je bezúčonný. Eurokonformným výkladom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ dospel k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa ZoSÚ nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu možné dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej-ktovej anuitnej splátke pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby.

8. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky žalovaného, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení, v takej otázke, ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je, alebo nie je bezúčonný, odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné. Vychádzajúc z uvedeného, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na nové konanie.

9. Úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude posúdiť oprávnenosť uplatňovaného nároku žalobcu aj vzhľadom na ďalšie namietané skutočnosti v žalobnom návrhu vo vzťahu k zmluvám o úvere medzi žalobcom a žalovaným (nakoľko tieto súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí neposudzoval).

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)